

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2009-3060197

Projektnamn Genomförande Möjligheternas Hus	Diarienummer 2009-3060197
--	------------------------------

Slutrapport genomförande

Sammanfattning

Ge en sammanfattande beskrivning av projektidé och framkomna resultat.

Projektidén kom ur ett stort behov av att skapa en bra sysselsättning för personer med psykiska funktionsnedsättningar, som under en lång tid befunnit sig långt ifrån arbetsmarknaden. Målet var att dessa personer skulle ges möjlighet till att komma ut på arbetsmarknaden igen och gå från ett bidragsberoende till en avtalsenlig lön. Med utgångspunkt i den nationella psykiatrisamordningen, den så kallade Miltonutredningen, blev också Socialpsykiatrin i Borlänge kommun intresserade av att utveckla sin verksamhet för denna personkrets. Det genomfördes en kartläggning över behov för den tidigare nämnda personkretsen. Där såg man att det behövdes en utveckling av sysselsättning, daglig verksamhet och arbetsinriktad rehabilitering. Det var också viktigt att hitta en verksamhet där deltagarna kunde vara med och påverka och forma innehållet. Efter att ha genomfört en förstudie i ESF:s regi, ville vi pröva idén med sociala företag. I ett socialt företag finns många intressanta dimensioner som bör belysas och provas på. Det gällde främst utveckling genom egenmakt och integrering i hela processen.

Möjligheternas hus har sedan mitten av 1990 talet jobbat med aktiverande verksamhet, handledning, personlighetsutveckling, boendestöd, ledsagning och arbetsinriktad rehabilitering. Idén med socialt företagande såg vi som ett naturligt steg till ytterligare utveckling av befintlig och ny verksamhet där deltagarna/brukarna skulle få ta ett större ansvar för sin egen situation och möjlighet att vara med och påverka sin framtida arbetsplats.

Ambitionerna i detta projekt har varit att öka sysselsättningsmöjligheterna för målgruppen, att genom eget lärande och kompetensutveckling göra det möjligt för deltagarna att nå ut på arbetsmarknaden.

Att synliggöra psykisk funktionsnedsättning både genom deltagarnas eget lärande och genom att arbeta med strategisk påverkan till tjänstemän, politiker och andra samhällsaktörer, har gjort att vi märkt att förståelsen ökat för problematiken som kan uppstå för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Under projektiden har deltagarna utbildats teoretiskt och praktiskt. Vi har erfarit att det har varit viktigt med slemalagda och kontinuerliga aktiviteter. Egenmakt/empowerment och att vara verksam 100% av sin egen förmåga har varit ledord under denna tid.

Deltagarna har integrerats i processen och resultatet har blivit att ett socialt företag, Möjligheternas Källa, Ekonomisk förening, som idag driver en cafeverksamhet på biblioteket i Borlänge kommun.

Ett ytterligare resultat av delsyftet, synliggörande av psykiska funktionsnedsättningar, har utmynnat i att en informationsgrupp bildats där personer bland annat har fått möjlighet att berätta sin livshistoria inför andra. Här har vi märkt att detta arbete gett en ökad självkänsla hos deltagarna. Till denna slutrapport kommer att bifogas berättelser från tre deltagare, som framförts på olika seminarier och sammankomster. (se bilaga 1,2,3,)

Under projektiden har en slemalagd aktivitet varit friskvård, i syfte att förbygga bättre hälsa. Fysiska aktiviteter har blandats med minfullness och utbildning i sund kosthållning. Man vet i dag att en sund kosthållning och fysisk aktivitet har en förebyggande och positiv effekt på psykiskt dåligt mående. Det finns forskningsstudier som visar att friskvård kan vara ett bra alternativ till medicinering av psykiatriska diagnoser, och till och med ibland kunna ersätta medicinering.

Deltagarna har också tagit fram en ide om hur man ska kunna jobba med mentorskap för personer som ska erbjudas rehabiliterings platser i det nystartade sociala företaget. Här ska deltagarna i genomförande projektet, Möjligheternas hus stötta och verka för att dessa personer också ska ges möjligheter till att komma ut i ett versammare liv. Ett kontrakt är skrivet med Socialpsykiatrin i Borlänge kommun där det sociala företaget säljer och upplåter sysselsättning/ rehabiliteringsplatser till kommunen.

Samverkan har skett genom ett utbyte med projekt Kuling i Falun. Detta har bidragit till, kuskapsutbyte, delaktighet samt vidgad förståelse för deltagarnas egen problematik. Tillsammans med projekt Kuling har vi också arbetat med strategisk påverkan i form av gemensamma seminarier.

För att nå jämställdhet i projektet, försökte vi att hitta sysselsättningar som vände sig till bägge könen. Denna intention kunde inte fullföljas helt, utan det blev ändå ett övervägande kvinnligt deltagande.

Det har också varit viktigt att arbeta med tillgänglighet och deltagarna har deltagit i utbildningar samt arrangerat aktiviteter för att synliggöra problematiken och visa på att det är möjligt att delta i arbetslivet även om man har en funktionsnedsättning.

En viktig del i projektarbetet har varit samverkan, nätverksbygge och implementering in i myndighetsorganisationer. Både projektledning och deltagare har vid upprepade tillfällen träffat politiker, tjänstemän eller handläggare inom statliga institutioner som handlägger eller beslutar över ärenden som rör personer med psykiska funktionsnedsättningar eller som står långt ifrån arbetsmarknaden. Projektledningen har deltagit i informationsträffar där vi föreläst om vår verksamhet och om fördelen med att skapa sociala företag. Detta har resulterat i att vi märkt att förståelsen ökat för deltagarnas problematik, och hur man kan lösa frågor som rör sysselsättning för personer med den tidigare nämnda problematiken. Vi har också påpekat för våra samverkanspartners hur nya regelverk som införts nationellt ibland inte fungerar så bra för den enskilde individen.

Även om tiden har gått fort och vi känner att vi inte hunnit med allt som ville göra så har vi ändå uppnått mycket under dessa två år. Vi känner att vi har en framtid där vi ser att möjligheter finns i vår kommun för att nya sociala företag kan bildas. Och vi märker att människor i Borlänge kommun är väldigt positivt inställda till det vi åstadkommit genom detta projekt.

Projektets resultat

- Redogör kortfattat för det problem och de behov som projektet avsåg att fokusera kring.
- Redogör för projektets ambitioner att göra skillnad, det vill säga hur lösa problemet på ett bättre sätt. Ta utgångspunkt i den eller de programkriterier (lärande miljöer, samverkan, innovativ verksamhet, strategisk påverkan) som projektet valt, men också där så är aktuellt hur aktiviteterna av transnationell och regionalfondskaraktär bidragit.
- Vilka resultat och förslag till goda lösningar har projektet lett fram till?
- Vilken påverkan och genomslag har projektet åstadkommit på individnivå, organisationsnivå och system- och strukturnivå?

Huvudproblemet var att ett stort antal personer idag står utanför arbetsmarknaden. Dessa personer var och är i hög grad beroende av bidrag för att klara sin försörjning. Många vill och kan arbeta men vägen in på arbetsmarknaden är stängd av olika skäl. Som att det till exempel är svårt att hitta handledare ute på arbetsplatser som har tid eller möjlighet att stötta

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2009-3060197

personer med ett större behov av vägledning in i arbetslivet. Dessa problem finns även inom Borlänge kommun.

Efter att ha genomfört ett tvåårigt projekt med arbetsnamnet Möjligheternas Hus som hade sin grund i slutbetänkande-Nationell psykiatrisamordning och leddes av Anders Milton och överlämnades till regeringen 2006, var ett av syftena att kartlägga hur sysselsättningen såg ut för personer med psykiska funktionsnedsättningar inom kommunen. I SOU utredningen identifierades ett antal problem med gruppen psykiskt funktionshindrades möjligheter att återgå till arbete eller annan meningsfull sysselsättning.

Här kom man fram till att en utveckling och förbättring helt klart behövdes. Därför genomfördes först en förstudie 2009-02-01 i ESF regi för att ytterligare kartlägga behoven. Det framkom i förstudien att samhällets insatser för att bistå personer med psykiska funktionshinder gällande rehabiliteringsinsatser vid återgång till arbete ofta var splittrade och bristfälliga. Det fanns också problematik kring samordningen mellan olika samhällsaktörer. Viktigt var att hitta en sysselsättningsform där deltagarna kunde arbeta 100% av sin egen förmåga. Deltagarna skulle också få möjlighet att utveckla sin egen förmåga till empowerment, egenmakt. Att kunna känna att man har möjlighet och makt att påverka sin dagliga sysselsättning. Det fanns även ett behov av att synliggöra problematiken kring psykisk funktionsnedsättning. Att ha en psykisk funktionsnedsättning är oftast ett osynligt handikapp som ibland kan vara svårt att läsa av bland omgivningen. Det gör att personer med detta handikapp ofta blir missuppfattade och dåligt bemötta.

Den informationsverksamhet som bedrivits av deltagarna i projektet har ökat medvetenheten om problematiken kring psykiska funktionsnedsättningar. Det har gjort att självkänslan hos de personer som deltagit i detta har ökat. Deltagarna har själva delgett att de vågar mer nu, att tala framför en grupp människor är inte lika skrämmande som förut t.ex.

Empowerment, att ta tillbaka makten över sitt liv har varit en viktig del i detta projekt. Människors självkänsla blir svårt åtgången när man tvingats leva långt ifrån arbetsmarknaden och ofta med ett minskat socialt liv under många år. Tilliten är skadad och man behöver lång tid på sig att komma tillbaka till ett fullgott verksamt liv. Här har vi stött på dåliga värderingar både inom projektet och hos samverkanspartners. Projektets deltagare har lärt sig att se olikheterna i varandras funktionsnedsättningar, samt att alla har olika funktionsnivåer. Detta har ökat förståelsen för att kunna vara verksam 100% av sin egen förmåga.

Till en början tycktes det vara svårt för handledarna att släppa kontrollen över verksamheten till projektdeltagarna, vilket har gått bättre och bättre. Vid projektets slut hade deltagarna nästan till 100% tagit över ansvaret för verksamheten på Bibliotekets cafeteria. Från politiker och tjänstemanna håll hade man också till en början svårt att acceptera det synliggörandet som gjordes för projektet. Det kunde vara kommentarer om tidningsartiklar, tryckta foldrar med foton osv. Här tyckte man att vi utsatte deltagarna för onödig exponering, sekretessbrott mm. Efter många diskussioner om detta tillsammans med deltagarna lugnade detta ner sig och man förstod att deltagarna faktiskt själva valde detta. Samt att det faktiskt var en del i projektarbetet, att synliggöra problematiken och att visa att även om man har ett funktionshinder kan fungera i arbetslivet. Och om man ska kunna konkurrera med den övriga arbetsmarknaden så behövdes det en bra marknadsföring av företagets affärsidéer.

Resultatet har blivit att ett socialt företag, Möjligheternas Källa, Ekonomisk förening, har bildats där idag tre personer har ett heltidsarbete, fyra personer har ett halvtidsarbete och ytterligare tre personer avser att framöver ta anställning i företaget. Under 2012 har de anställda en utvecklingsanställning under stöd av arbetsförmedlingen. Målet är att företaget i framtidska kunna ha möjlighet till att kunna finansiera egna anställningar. Ytterligare finns idag sex personer som arbetstränar i företaget och har bidrag från försörjningsstöd, arbetsförmedling eller försäkringskassan.

Ett kontrakt har uppförts mellan Borlänge kommun och Möjligheternas Källa, Ekonomisk förening, Där kommunen bistår med 1.75% handledartjänst, lokalhyra samt upplåtande av befintliga inventarier, mot att det sociala företaget erbjuder kommunens Social psykiatri fem rehabiliterings/sysselsättningsplatser.

I styrelsen finns idag tre personer som representerar Borlänge kommun. Vi ser det som en viktig del i att verka för en bestående samverkan mellan kommun och det sociala företaget samt att även i framtiden verka för att nya liknande verksamheter kan ta sin början. Vi har en förhoppning om att Borlänge kommun ska i sin verksamhetsbeskrivning ta in detta som en permanent verksamhet.

Vi ser också hur det samverkansarbete som projektet bedrivit med andra aktörer i kommunen och i länet skapat nya möjligheter och ideér som kommer att utvecklas i framtiden. Till exempel deltar det nybildade sociala företaget i ett nytt socialfondsprojekt, Kompetensbyrån. Kompetensbyrån tänker sig att använda sig av den erfarenhet och kunskap som deltagarna fått under detta projekt som genomförts. Och deltagarna ska kunna åka ut till andra grupper i Dalarna som vill försöka starta sociala företag. Vi kommer också att ta emot studiebesök i syfte att dela med oss av våra kunskaper.

Syfte och mål med projektet

- Redogör för projektets syfte/projektmål, delmål och avsedda resultat.
- Vad har projektet uppnått i förhållande till mål och planerat upplägg? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av till exempel erhållna kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer, beteende etc.
- Vilket lärande åstadkom ni i projektet såväl internt som externt?
- Redogör för orsaker till avvikelser i förhållande till planerad verksamhet i projektansökan och hur detta har påverkat projektbudgeten.

Syfte och mål med projektet:

Huvudsyftet var att en grupp deltagare skulle gå ifrån affärsidé/idéer till socialt företagande genom utprovning av lämplig verksamhet, utbildning, samt handledning som skulle ges under projekttiden.

Ett delsyfte var att synliggöra gruppen människor med psykiska funktionsnedsättningar och deras svårigheter att få tillgång till arbete, praktik eller annan meningsfull sysselsättning.

Övergripande målsättning var att deltagarna i projektet skulle utveckla sin egen förmåga genom egenmakt. Med detta menades skapandet av meningsfull sysselsättning i ett socialt företag med stöd av adekvat utbildning, handledning och eget ansvarstagande.

Målsättningen innebar också att deltagarna skulle våga ta steget till att starta ett socialt företag tillsammans med andra eller enskilt.

Ett delmål var att 20 deltagare skulle lära sig mer om att starta och driva ett socialt företag.

Mätbara mål var att :

- 20 deltagare skulle genomgå utbildning under projektperioden
- 10 deltagare skulle bli sociala företagare vid projektets slut.
- Ett nätverk med stödfunktioner skulle skapats omkring projektet.

Projektets uppnådda mål i förhållande till planerat upplägg:

Ett Socialt Företag har bildats, Möjligheternas Källa Ekonomisk förening, är registrerade på Bolagsverket från och med 2012-01-27.

ca 20-25 deltagare har genomgått utbildning under projektperioden, både teoretiskt och praktiskt.

20 deltagare är nu medlemmar i den ekonomiska förening som driver det sociala företaget.

Från och med start erhåller 7 st deltagare en utvecklingsanställning, en form av lönebidragsanställning.

Planer finns att fler ska söka lönebidragsanställning.

Fördelen i Borlänge kommun är att Försörjningsstöd, Borlänge kommun satsar på nystartsjobb under år 2012, vilket det sociala företaget får ta del av genom att försörjningsstöd täcker upp det ekonomisk utöver bidragsdelen för två av deltagarna.

Det har varit viktigt att deltagarna har varit integrerade i hela processen. Det har inneburit att vi märkt att det har varit viktigt att vi som handledare varit goda föredömen i arbetsprocessen genom att: ha kontinuitet i det dagliga arbetet och i det vi planerat att genomföra. Även om deltagandet i början var dåligt, så såg vi att vår ambition om att ha kontinuitet i alla aktiviteter ökade tilliten hos deltagarna och så småningom även ökade närvaron.

Vidare har vi ansett det viktigt att ha en tydlig information och kommunikation med deltagarna. Vi har varje vecka haft veckomöten där målsättningen har varit obligatorisk närvaro. Vid varje möte skrevs ett protokoll ut som skickades till varje deltagare i syfte att alla skulle vara informerade om vad som gemensamt hade bestämts. Protokollet arkiverades också i en särskild pärm som fanns tillgänglig på kontoret. Varje vecka skickades också ut ett veckobrev där alla fick information om veckans aktiviteter .

I den integrerande processen har det varit viktigt att deltagarna har fått möjlighet att framöra och utarbeta egna ideér om till exempel: aktiviteter, nya affärsidéer, kompetensutveckling, samverkan osv. Under projektiden har det funnits olika arbetsgrupper som i perioder arbetat och utvecklat dessa ideér. Genom att deltagarna har varit integrerade i arbetsprocessen har deltagarna fått ett ökat självförtroende och en ökad självkänsla. Vi har också här märkt att deltagarna idag mer vågar göra sina röster hörda i olika sammanhang såsom under veckomöten, under seminarium, styrgruppsmöten och nätverksmöten med tjänstemän och politiker, eller andra samverkanspartners som deltagarna kommit i kontakt med under projektiden.

Genom att vi fått möjligheten att genomföra detta projekt i vår kommun har vi fått uppleva att det går att förändra beteendemönster hos oss själva, hos deltagarna och i samhället. Vi har bevisat att deltagarna genom en otrolig uthållighet, goda ideér och en tro på att det går att förändra och förbättra dåliga strukturer har uppnått och fått en bättre livsstatus.

En avvikelse har varit att vi inte fick upp deltagarna i full tid som därför gav ett underskott i budgeten i fråga om medfinansiering. Detta gjorde att vi begärde en ändring i budgeten 2011-09-01 om att få flytta över tänkt medfinansiering i form av deltagartimmar från Försäkringskassan till befintliga handledartjänster från Borlänge kommun. Svenska ESF-rådet godkände denna ändring.

Arbetsätt

Vad var ert huvudsakliga arbetsätt? Beskriv kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad i metoderna och aktiviteterna var det som gjorde skillnad, d.v.s. som ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

Teoretisk och praktiskt lärande och friskvård har varit de tre huvudspår som följts i genomförande projektet. Den teoretiska delen har bestått av både externa och interna aktörer

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2009-3060197

samt genom olika studiebesök. Till en början valde vi att fokusera på kunskaper om föreningskunskap och socialt företagande i studiecirkelform. Detta gjordes i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan och cirkelledare Johan Dahlstedt som också var deltagare i projektet, samt Lars Sergerholm, firma Livsharmoni. Efter det köpte vi en utbildning av Coompanion Dalarna som helt och hållet inriktade sig på socialt företagande. Parallellt med dessa utbildningar har externa föreläsare anlitats. Sören Nordlund, Högskolan Dalarna har vid fyra tillfällen utbildat gruppen i Socialpsykologi. Här fick deltagarna möjlighet att fördjupa sig i normalitetsbegreppet, sociala strukturer och psykologiska gruppprocesser. Klippans arbetskooperativ, Borlänge har utbildat gruppen i teambildning och föreläsningsmetodik, vilket har ökat deltagarnas kunskap i vikten av att kunna samarbeta i en grupp för att nå gemensamt framtagna idéer och mål för det planerade sociala företaget. Katarina Jakobsson, Länsstyrelsen Värmland och Elisa Sundstedt, Borlänge kommun har utbildat deltagarna i jämställdhet. Projektet har arbetat med jämställdhet och tillgänglighet. HSO Dalarna har genomfört utbildningar om tillgänglighet, som har innefattat, bland annat syn och hörselnedsättning, bemötande, allergi, rullstolsbunden, psykisk funktionsnedsättning mm.

Katarina Mathesis, Processtöd har också föreläst och utbildat handledare och personal i tillgänglighet.

Praktisk utbildning har genomförts på Cafeterian, Borlänge Bibliotek. Här har deltagarna lärt sig om beredning, skötsel, försäljning, kassahantering, beställning, fakturering och planering som är en nödvändig kunskap om man ska bedriva ett företag.

En datagrupp har arbetat med byggandet av en egen hemsida på internet.

En informationsgrupp har arbetat med framtagande av informationsmaterial, synliggörande av psykisk funktionsnedsättning genom förberedande verksamhet och föreläsningar.

Vidare har det arbetats med affärsutveckling. Här har deltagarna valt att prova på och lära sig om olika hantverk som, järn smide och silversmide, sömnad, målningstekniker, Kost och hälsa, Samtalsmetodik, Scrapbooking, Kreativ verkstad. Fem personer har utbildat sig till studiecirkelledare i Studieförbundet Vuxenskolas regi. Samarbetet med Studieförbundet Vuxenskolan kommer att fortsätta i det nybildade företaget.

I friskvårdsarbetet har det varit viktigt med både fysisk och psykisk aktivitet. I den fysiska delen har ingått, Afrikansk dans, promenader, Innebandy, Gymnastik. I den psykiska delen har ingått Mindfulness, Uttryckande konstterapi, Stresshantering, Avslappning och Kosthantering. Detta kommer också att bedrivas fortsättningsvis i det nybildade sociala företaget.

Studiebesök har genomförts.

En resa till Miljövårdscentrum i Örebro, socialt företag gjordes den 23 juni 2010.

Besök på projekt Kuling i Falun, 1 oktober 2010.

Kooperativ Stugknuten, Borlänge 5 november 2010.

Kooperativ Steady, Vansbro 3 december 2010.

Vidare har vi arbetat med samhällsorientering i Borlänge kommun. Har man varit utanför samhällsstrukturen i många år så är det vanligt att man får svårt att hänga med i det som händer i samhället. Det kommer ständigt ny information om hur vi ska lösa olika saker i vår vardag som till exempel: Vi ska som samhällsmedborgare kunna göra många egna val som kan handla om ekonomi, val av vård, kontakt med myndigheter osv.

Har man psykiska funktionsnedsättningar så kan man ha svårt med de kognitiva funktionerna. Detta kan göra att det är svårt att göra val, svårt att ta in ny information osv.

Här har vi till exempel träffat Försäkringskassan som utbildat deltagarna i hur man söker på internet för att få hjälp med ersättningar, ansökningar osv. Vi har också här haft besök av politiker som berättat om hur den beslutsfattande organistionen fungerar i en kommun och

hur man som samhällsmedborgare kan vara med och påverka i kommunen.

I arbetet med att skapa ett socialt företag har vi upplevt en gemenskap som värderar hälsa, välmående och ger en förmåga som är högre än pengar och vinst, och som istället gör människor delaktiga i samhället och på arbetsmarknaden med mer livskraft som resultat.

Deltagande aktörer i projektet

Redogör för vilka aktörer (organisationer, företag, myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller engagemang, ekonomiska resurser och påverkansarbete. Redovisa dessutom arbete i projektgrupp, styrgrupp och/eller referensgrupp samt gruppernas sammansättning. Hur har grupperna fungerat?

Samverkansaktörer:

Ett samarbete har inletts med Projekt Kuling, Falun, RSMH, HSO, Coompanion Dalarna, Studieförbundet Vuxenskolan, Kommunal, Borlänge, ABF, FINSAM Borlänge, Arbetsförmedlingen, Socialförvaltningen och Försäkringskassan i Borlänge Kommun, Borlänge Bibliotek, .

Med FINSAM Borlänge, Arbetsförmedlingen, Socialförvaltningen och Försäkringskassan i Borlänge har vi samverkat kring rekrytering av deltagare, rehabiliteringsplatser samt förberedandet av lönebidragsanställningar till det nybildade sociala företaget, Möjligheternas Källa.

I Styrgruppen har ingått representanter från Försäkringskassan, FINSAM Sune Hemmingsson, Arbetsförmedlingen Marie Örjes och Thomas Paulsson, Verksamhetschef Kerstin Jansson och politiker Lena Reyier från Borlänge kommun, Projektledare Tina Spers, Handledare Mikael Kolmodin, Deltagarrepresentanter har varit Lotta Mider och Anna Vikström. Under styrgruppsmötena har också Representanter från Höskolan Dalarna som arbetat med följeforskning deltagit, Ina von Schantz Lundgren och Mats Lundgren, Bengt Sundgren Coompanion, Eva Jonsson, Enhetschef, Borlänge kommun har också deltagit som observatörer och informatörer. Styrgruppen har fungerat ganska väl med sammanträden två gånger per termin. I huvudsak har styrgruppsarbetet handlat om att representanterna skulle vara uppdaterade i vad som hände med projektet, men det har också varit ett bra sätt att hitta och arbeta fram nya idéer och utvecklingsmöjligheter för projektet. Det har varit bra att representanterna i styrgruppen haft ledande positioner inom sina verksamheter så att beslutsvägarna då blev kortare och nya idéer och förslag snabbare kunde genomföras. Arbetsförmedlingen har haft det sämsta deltagandet på dessa möten. De har dock varit till stor hjälp på slutet vad det gäller hjälpen till deltagarna att söka lönebidrag. Coompanion Dalarna har varit den organisation som bidragit med den största kunskapen vad gäller socialt företagande och varit ett stort stöd för genomförande projektet. Representanterna från Borlänge kommun har också varit ett stöd i detta projekt och hjälpt till att implementera projektiden in i den kommunala strukturen.

Jämställdhetsintegrering

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Vi har tagit hjälp av Katarina Jakobsson, Länsstyrelsen Värmland som hade hand om processtödet för ESF-regionen Norra Mellansverige. Hon har besökt oss och informerat om jämställdhetsintegrering. Fyra personer har också deltagit i en utbildning i ämnet. Vi har haft utbildning från Kommunens jämställdhets rådgivare Elisa Sundstedt.

Deltagarna har genomfört en jämställdhetsvecka. De har där delat ut informationsblad och samtalat med gäster på Biblioteket och caféet. De har också genomfört en frågetävling med jämställdhetsfokus. Vinnarna fick en fika på Caféet.

Det har varit fler kvinnor än män i vårt projekt. Möjligen är en av orsaken till detta att den verksamhet vi bedrivit, cafeverksamhet kan vara mer intressant för kvinnor.

Vi har så gott vi kan försökt att föra in ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten.

Värt att föra vidare till diskussion kan vara att i urvalsprocessen av deltagare till projektet har de hanläggare på Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen haft en möjlig del i resultatet. Vi har ibland fått höra vid rekryteringen av deltagarna från handläggare att vår verksamhet passar just för kvinnor. Vad gäller de män och kvinnor som deltagit kan vi inte märka att någon skillnad i arbetsuppgifter har förekommit.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Vad gäller tillgänglighetsarbetet har vi tidigt arbetat med detta viktiga ämne. Redan under första halvåret av projektiden hade vi en utbildningsdag på HSO. Där fick deltagarna sätta sig in i funktionsnedsättningar som att vara rullstolsbunden och blind.

Vidare har vi rekviderat material som vi använt oss av och delat under en tillgänglighetsvecka på den cafeteria som bedrivs av projektet. Besökarna fick se en video om tillgänglighet och prova på att med förbundna ögon använda sig av blindkäpp, samt att prova på att sitta i och köra en rullstol.

Externa föreläsare från HSO har också gästade projektet.

Tillgänglighetskurs för handledare i projektet och handledare inom socialpsykiatri, Borlänge Kommun, har genomförts med Katarina Mathessis, Processtöd.

Vi ser här att det viktigt att fortsätta med tillgänglighetsarbetet kring psykiska funktionsnedsättningar. Det känns som det ännu är en bit kvar att få samhället att förstå vad det innebär att ha en psykisk skörhet. Det är i framtiden ett arbete som vi kommer att utveckla och driva vidare.

Regionala prioriteringar

Redogör för de eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Projektet har ingått i ett nätverk inom Dalarna som samordnats av Coompanion Dalarna. Det har varit ca två träffar per termin som har varit förlagda över hela länet. Det har varit föreläsningar och information kring socialt företagande. Man har också haft möjlighet att lära känna och knyta kontakter med andra sociala företag och socialfondsprojekt både inom länet och i regionen.

Det nybildade sociala företaget kommer även i framtiden att ingå i detta nätverk och ta del av den information som ges och förhoppningsvis skapa nya kontakter som kan ge intressanta möjligheter till utveckling av verksamheten.

Det nybildade sociala företaget, Möjligheternas källa har ingått som samverkanspartners i det nyligen startade socialfondsprojektet, Kompetensbyrån. Projektägare för Kompetensbyrån är Gagnefs kommun.

Spridning och påverkansarbete

Redogör för hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete.

- Vilka personer/organisationer har ni riktat er till?
- Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet?
- Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas för att nå dit ni vill? Vem/vilka bör göra det?

Det har genomförts seminarium både lokalt och tillsammans med projekt Kuling i Falun.

Seminarierna har i huvudsak riktat sig till politiker och tjänstemän, både inom de kommunala-, Landsting-och statliga organisationerna. Vi har också riktat oss till föreningar och andra verksamheter inom kommunen som det nystartade sociala företaget har haft och förhoppningsvis i framtiden kan ha utbyte med. Vi har tagit hjälp av Angela Nilsson, processtöd som utbildat oss i metoduveckling med fokus på att implementera vårt arbetssätt inom den kommunala strukturen.

För att kunna öka förståelsen hos politiker och tjänstemän vid olika myndigheter om att det finns ett behov i samhället av sociala företag och det arbetssätt vi använde oss av i Projekt Möjligheternas hus bjöd vi in till ett seminarium som handlade om social ekonomi och Socioekonomiska bokslut. Huvudföreläsare var Ingvar Nilsson med en professionell bakgrund som nationalekonom med inriktning på analys av välfärdsstaten samt samhällsekonomiska utvärderingar. Sociala ekonomin omfattar verksamheter som har allmännyttan eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft.

Socioekonomiska bokslut är en metod som redovisar samhällets kostnader för personer som befinner sig i utanförskap och jämför dessa med samhällets kostnader då dessa personer är aktiva i någon typ av verksamhet, till exempel sociala företag. Detta seminarium var ett samarbete med projekt Kuling i Falun och Coompanion Dalarna. Föreläsningen var välbesökt med över 100 deltagare.

Vi har en förhoppning om att i framtiden det sker mer utbildning och information till politiker, tjänstemän och handläggare inom olika myndigheter både lokalt och nationellt om socialt företagande. Detta för att det i framtiden då kan bli lättare för människor med funktionshinder att få möjligheten att starta sociala företag och få större möjlighet komma tillbaka till ett arbetsliv.

Extern utvärdering

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projektarbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Följeforskningen av projektet Möjligheternas hus har skett genom att följeforskarna löpande gett synpunkter och råd till de ansvariga för projektets genomförande i en framåtsyftande ansats. Utgångspunkten för följeforskningen var projektets syfte, mål och aktivitetsplan. Viktiga arbetsuppgifter för följeforskarna var:

- Att löpande dokumentera hur projektet fortskrider
- Att delta vid viktiga aktiviteter och möten i projektet
- Att samarbeta med projektledaren, ge synpunkter och vara ett stöd och bollplank
- Att självständigt återföra gjorda erfarenheter i projektet

Uppdraget ska redovisas i en skriftlig slutrapport i samband med att uppdraget avslutas.

Det har varit bra att samarbeta med Högskolan Dalarna i denna utvärdering, Vi har i samarbete med de personer som utvärderat vårt projekt fått möjlighet att vara uppmärksamma på vårt eget arbete i projektet om vad vi gjort och hur vi kan förbättra vår egen insats. Utvärderarna har kontinuerligt deltagit i de aktiviteter som bedrivits och intervjuat både deltagare och projektledning.

Egenutvärdering

Redogör för hur ni själva arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Inledningsvis vid starten fick deltagarna fylla i en enkät om mående, behov och förväntningar.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2009-3060197

Denna enkät har följt deltagarna genom hela projektet och har mynnat ut i en social redovisning. Fyra deltagare har utbildat sig i ämnet och sammanställt materialet. Utfallet från enkäten blev positivt. Resultatet har också redovisats vid slutseminariet. Resultatet bifogas denna slutrapport. (se bilaga 4)

Denna egna utvärdering har gjort att handledare och projektledare koninuerligt kunnat gort sig uppmärksamma på hur verksamheten fortskridit, både positivt och negativt, samt i och med detta kunnat ändra eller förbättra det som ej fungerat.

Det har också kontinuerligt genomförts utvecklingssamtal med deltagarna. Där deltagarna getts möjlighet till personliga samtal och om hur verksamheten fungerat. Under projektiden har några av deltagarna hoppat av då de upplevt att denna verksamhet inte fungerat eller varit till nytta för dessa deltagares egen utveckling eller behov.

Kommentarer och tips

Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

Det är viktigt med kontinuitet. Även om deltagandet är litet i början bör man inte ge upp, utan att fortsätta bedriva den verksamhet man planerat. Som handledare är man en förebild, därför är det man verkligen gör många gånger viktigare än det man säger. Det är viktigt att etiken och moralen går ihop, att man verkligen gör och står för det man säger och kommit överens om.

Ett tydligt veckoschema är ett måste. Även om deltagarna i början kan tycka att det är svårt att hitta egna ideer, är det bättre att ge förslag och genomföra aktiviteter vilket ger deltagarna möjlighet att prova på olika saker. Efter ett tag vågar oftast deltagarna komma med ideér. Men det är också viktigt att förstå att det är en del som vill bli handledda och ser det som en trygghet.

Mycket information och kommunikation är viktigt. Varje vecka skickade vi ett e-postbrev om vad som hände under veckan. Varje vecka hade vi veckomöten som protokollfördes och skickades ut till deltagarna i syfte att alla skulle vara uppdaterade i det som skedde.

Informera om vad som ska hända flera gånger och gör er uppmärksamma om att informationen tagits emot och förstås.

Var öppen för att samtala även om det som du själv kanske tycker är oviktigt.

Samma gäller i kontakt med myndigheter. Ge inte upp om du vill få igenom något. Upprepning lönar sig.

Det gäller att vara uthållig, skilja på sak och person. I arbetet med den målgrupp vi riktade oss till, förkom mycket projekering. (överföring av outtalade känslor).Handledning för personalen under projektiden kan vara bra.

Kontaktpersoner

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Möjligheternas Källa, ekonomisk förening, Borlänge, 0243-74034

Tina Spers, Socialpsykiatrin, Borlänge Kommun, 0243-66471

Kerstin Lindberg, Socialpsykiatrin, Borlänge Kommun, 0243-66471

Eva Jonsson enhetschef/verksamhetsutvecklare, Socialpsykiatrin, Borlänge Kommun, 0243-66565

Kerstin Jansson, verksamhetschef, LSS, Borlänge Kommun